

TEGENSLAG

‘Wat als Lucas nooit wordt gevonden?’

De zoon van Erik Westenberg verongelukte in 2012 tijdens een examenvlucht in de Verenigde Staten. Door informatie die Westenberg — zelf gezagvoerder bij KLM — krijgt, raakt hij er steeds meer van overtuigd dat er fouten zijn gemaakt bij de examenvlucht. Hij trekt de veiligheidscultuur van de vliegschool in twijfel en stelt alles in werking om die te verbeteren. Hij volbrengt zijn missie, maar stopt zelf met vliegen. De passie is weg.

➔ **PAGINA 16**

‘Wat nou als Lucas nooit wordt gevonden?’

Tijdens een examenvlucht verongelukt de zoon van KLM-gezagvoerder Erik Westenberg. Hij stelt alles in het werk om de vliegschool veiliger te maken. Hij volbrengt zijn missie maar stopt zelf met vliegen. De passie is weg.

Tegenslag

In Tegenslag vertellen ondernemers, bestuurders, politici en kunstenaars over de dieptepunten in hun loopbaan. En hoe zij die te boven kwamen.

‘H et vliegtuig van Lucas is vermist en we moeten het serieus nemen.’ Met die boodschap belt de directeur van de KLM Flight Academy Erik Westenberg en zijn vrouw Petra op vrijdagochtend 14 september 2012. Ze zijn net wakker. Hun zoon Lucas woont sinds een half jaar in Phoenix in de Verenigde Staten, waar hij praktijklessen voor zijn vliegopleiding volgt.

De dag voor het telefoontje had de negentienjarige student een examenvlucht. Westenberg, zelf KLM-gezagvoerder, vraagt de directeur: ‘Welke route hebben ze gevlogen?’ ‘Hoe laat zijn ze opgestegen?’ ‘Wie waren er aan boord?’ Antwoorden blijven uit. Westenberg denkt: dit is foute boel.

Hij boekt tickets voor hem en zijn vrouw naar Phoenix. In hun hotel laten klasgenoten van Lucas het vliegplan en de stafkaarten zien met daarop de Calf Pen Canyon. Dat is een driehonderd meter diepe kloof waar de student overheen had moeten vliegen. ‘Bij het zien van het onherbergzame gebied vervloog ons laatste restje hoop.’

Zijn vrouw vraagt: ‘Wat nou als Lucas nooit wordt gevonden?’ Dat is onbestaanbaar. De hele nacht buigt Westenberg zich over het vliegplan, de stafkaarten en Google Maps, tot hij tot een meest waarschijnlijke positie komt. De volgende ochtend, net na zonsopkomst, krijgt Westenberg een telefoontje. Er was een vliegtuigwrak gelokaliseerd, op 150 meter van de locatie die hij had aangegeven.

REDDINGSWERKERS

Westenberg en zijn vrouw rijden met twee klasgenoten van Lucas naar de kloof waar reddingswerkers met lange lijnen afdalen naar het wrak. Dan klinkt over de portofoon: ‘Het vliegtuig is gevonden. Het registratienummer klopt: N4188E. In het wrak zitten drie mensen die het niet hebben overleefd.’

Westenberg en zijn vrouw zijn kalm, apathisch. ‘De genadeklap was aangekomen. We

waren hem kwijt. Nooit meer Lucas.’

Een maand na het overlijden van zijn zoon gaat Westenberg weer aan het werk. ‘Ons leven was overhoop gehaald door het verlies van Lucas. Ik had een grote honger naar houvast. Ik dacht: als ik in die vertrouwde kist zit, heb ik weer iets normaal in deze beangstigende wereld.’

Door informatie die Westenberg krijgt van de klasgenoten van Lucas en de vliegschool, raakt hij er ondertussen steeds meer van overtuigd dat er fouten zijn gemaakt bij de examenvlucht van zijn zoon. Hij trekt de veiligheidscultuur in twijfel. ‘Lucas had een ongebruikelijke route moeten plannen naar het bergachtige noorden. Examenvluchten gingen doorgaans naar het vlakke zuiden. Hij had bovendien lager moeten vliegen dan gebruikelijk en de examinerator was niet bevoegd om in de VS te vliegen.’

De Amerikaanse National Transportation Safety Board (NTSB) stelt een onderzoek in naar het vliegongeluk. Westenberg schrijft ondertussen een verbeterplan voor de veiligheidscultuur op de vliegschool. Dat wordt jaren later, nadat de NTSB met een rapport is gekomen, omarmd. ‘Toen zijn de veiligheidsregels van de school aangepast en verscherpt.’

Er overvalt Westenberg een gevoel van rust. ‘Ik hoefde niet meer bang te zijn dat een vergelijkbaar ongeluk zou plaatsvinden. Dan zou al het verdriet en gemis van Lucas voor niets zijn geweest.’

PASSIE GEDECIMEERD

Het vliegen gaat Westenberg steeds meer tegenstaan. De glans is ervanaf, merkt de gezagvoerder. ‘Door het vliegen is Lucas er niet meer. Ik zal nooit meer samen met hem in de cockpit zitten.’ Hij begint steeds meer de nadelen van het vak te voelen. ‘Het lawaai in de cockpit, het tijdsverschil, de lange werkdagen en het eeuwige wachten. Nu de passie gedecimeerd was, begon het opeens zwaar te worden.’

Toch zal Westenberg er nog ruim vijf jaar over doen om zijn werk als gezagvoerder naast zich neer te leggen. ‘Ik wist: als ik stop met vliegen, is er geen weg terug. Ik ben tot Lucas overleed altijd stapelgek geweest op mijn werk. Ik stond ’s nachts om 03.00 uur fluitend onder de douche omdat ik weer mocht. Ik heb tijd nodig gehad om te aanvaarden dat het er echt niet meer in zat.’ Op zijn 53ste, in 2018, gaat Westenberg met vervroegd pensioen.

Spijt heeft hij daar nooit van gehad. Dat wil niet zeggen dat het niet pijnlijk is. ‘Een vriendin die ook haar kind verloor, zei ooit tegen ons: “Ik voel me zo ongelooflijk bedonderd en bedrogen door het leven.” Die opmerking beklijft nog altijd.’ Westenberg mist het vliegen. ‘Dat wil zeggen het vliegen vóór we Lucas verloren. Maar ik heb de keuze zelf gemaakt.’

Stilzitten is niets voor Westenberg. Dus vult hij drie jaar met vervoer de rol van havenmeester in Harderwijk en schrijft daarna het boek *Nooit meer vliegen* over wat Lucas is overkomen. ‘Mijn vader kon altijd mooi vertellen over vroeger. Hij heeft de stoere verhalen over de ontmoeting met mijn moeder of de oorlog nooit opgeschreven. Nu mijn vader er niet meer is, zijn die verhalen weg. Het verhaal over Lucas mag nooit verloren gaan.’

Het heeft hem geholpen. ‘De woede is door het schrijven van het boek beter hanteerbaar geworden. Het boek heeft de verwerking versneld en dat alleen al is enorme winst. Ik kan het woord “genieten” weer af en toe uitspreken.’

‘Ons leven was overhoop gehaald door het verlies van Lucas. Ik had een grote honger naar houvast’

Floortje Gunst is medewerker van Het Financieel Dagblad

CV

- **1964** Geboren op 22 mei in Meppel
- **1983-1985** Opleiding tot piloot aan Rijksluchtvaart-school
- **1985** Zomercontract als steward bij KLM
- **1985-2018** Piloot bij KLM
- **Vanaf 1994** Gezagvoerder bij KLM
- **2018-2021** Havenmeester Harderwijk
- **2024** Publicatie boek ‘Nooit meer vliegen’